

Učíme s tablety

Český jazyk (16 – 18 let)

Mgr. Blažena Gebauerová, Mgr. Hana Sonnková Nováková

Připraveno v rámci projektu Cloud je budoucnost vzdělávání

Číslo projektu: CZ.1.07/1.3.00/51.0034

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento studijní materiál vznikl za finanční podpory Evropského sociálního fondu a rozpočtu České republiky v rámci řešení projektu Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Název: Cloud je budoucnost vzdělávání
Číslo: CZ.1.07/1.3.00/51.0034
Realizace: Základní škola Bučovice, Školní 710, Bučovice
Datum: 30. 11. 2014

1 Úvod

Výuka českého jazyka je na střední škole postavena zejména na literatuře a tedy čtení uměleckých textů, jejich rozboru a diskuzích o něm. Jak zde smysluplně zapojit ICT technologie a je to vůbec možné? Zamysleli jsme se nad tím a v této příručce vám přinášíme jeden z nespočtu různých pohledů na výuku s podporou počítačů, dotykových a mobilních zařízení žáků, data-projektoru, interaktivní tabule – zkrátka různého hardwarového vybavení, které ve třídě máte k dispozici.

Pro přípravu a prezentaci výukových materiálů je využit vzdělávací systém EduBase. Tento program umožňuje materiály vytvářet a k tomuto účelu obsahuje ve své autorské části zpracované nástroje. Zároveň můžete své materiály doplnit o soubory a vytvořit tak žákům zajímavý elektronický rozcestník k nejrozličnějším e-zdrojům.

Připravené materiály pak mají žáci dostupné ve webovém rozhraní programu, do kterého se přihlásí svým jménem a heslem. Tato forma e-learningu je pro žáky velice atraktivní a zcela přirozená.

Hotové materiály ale využijete nejen formou e-learningu pro domácí procvičení, ale také přímo při prezenční výuce:

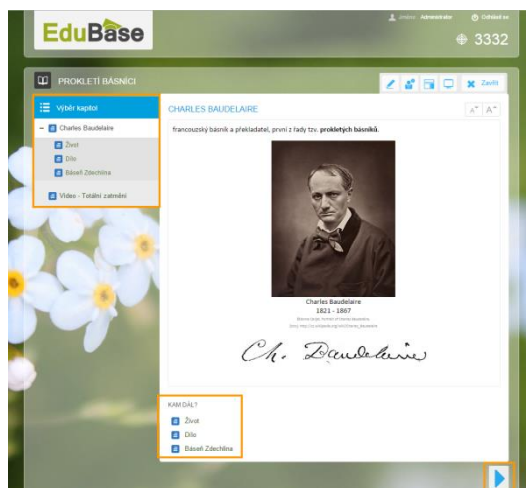
- S dataprojektorem nebo interaktivní tabulí
- S tabletem učitele
- S tablety a počítači žáků (případně s chytrými telefony)
- V tištěné podobě

Přestože považujeme ICT technologie za nápomocné a v dnešní době nepostradatelné, výuku by měly pouze doplňovat a vhodně podporovat při správných příležitostech. V následujících kapitolách se vám pokusíme představit možné využití technologií.

2 Prezence nového učiva

Jak už bylo řečeno, v hodinách literatury je stěžejní čtení, rozbor a diskuse. K tomu existují řady učebnic, čítanek a knih. Ale co když téma není v učebnici probráno dostatečně nebo ho chcete probrat z jiného úhlu pohledu? Případně probíráte umělce z vašeho města a blízkého okolí, a protože nepatří mezi nejznámější, nemají o nich žáci v učebnici ani zmínku. Máte možnost text napsat v textovém editoru, ofotit a žákům rozdat. (Případně samozřejmě můžete zpracování textu zadat žákům jako referát.) Nebo můžete využít sofistikované e-learningové nástroje, které jsou určeny k přípravě učebních textů.

Zde popsaný výukový materiál je připraven v programu EduBase a zaměřuje se na učivo o Prokletých básnících. Obsahuje několik kapitol, které na sebe navazují, jsou vzájemně propojeny a obsahují řadu odkazů na související internetové stránky. Takto uvidí materiál žáci po přihlášení do systému EduBase.

Ukázkový výukový materiál Prokletí básníci

Přehled kapitol umožňuje rychlý pohyb v materiálu, strukturu kapitol si jako autor definujete při přípravě materiálu. Mezi kapitolami se můžete pohybovat také pomocí šipek v dolní části obrazovky a odkazy „Kam dál“ pod učebním textem.

2.1 Čím můžete učební text obohatit

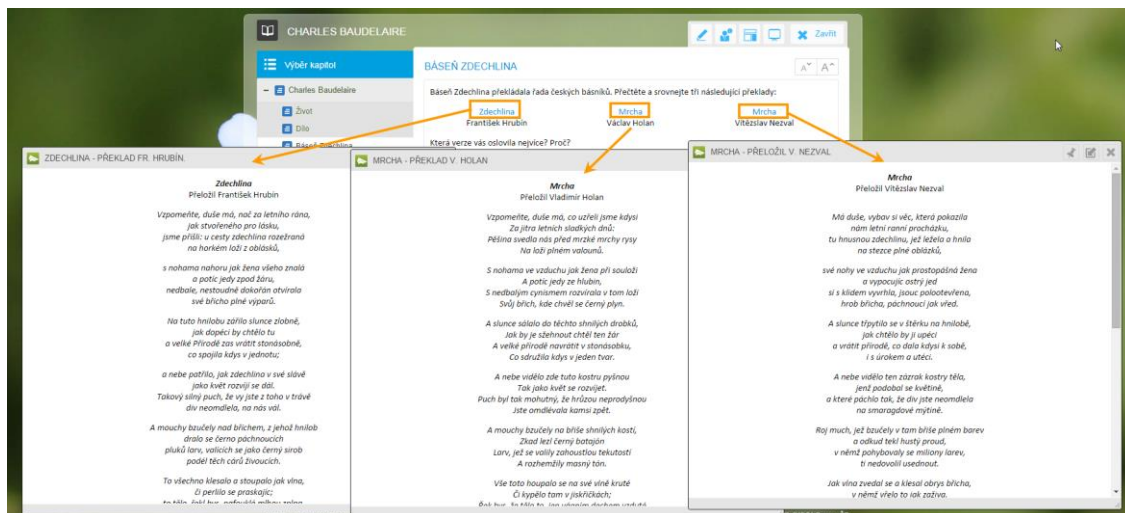
Proložíte-li učební text různými interaktivními a multimediálními prvky, bude výuka pro žáky mnohem zajímavější. Vkládání obrázků je samozřejmostí, pokud je do textu obrázek vložen zmenšený, mohou si ho žáci klepnutím při prohlížení učebního materiálu zvětšit.

2.1.1 Odkazy na webové stránky nebo jiné kapitoly

Rozšiřte učivo odkazy na zajímavé webové stránky, které se vztahují k probíranému tématu. Pomocí odkazu můžete vytvořit výuku zajímavou jak pro žáky, kteří nastudují „jen to povinné“, tak pro žáky s hlubším zájmem, kteří budou ochotni sami studovat dále. Odkazy mohou směř-

řovat také na jiné kapitoly vašeho učebního materiálu (případně jiného učebního materiálu ve vašem prostředí EduBase). Pomocí odkazů lze vytvořit nekonečnou encyklopedii.

Na následujícím obrázku je zachycen učební text, ve kterém mají žáci odkazy na tři různé překlady Baudelairovy básně „Zdechlina“. Žáci mají za úkol básně srovnat a ve skupinách je rozebírat. Básně si otevrou v samostatných vyskakovacích oknech.

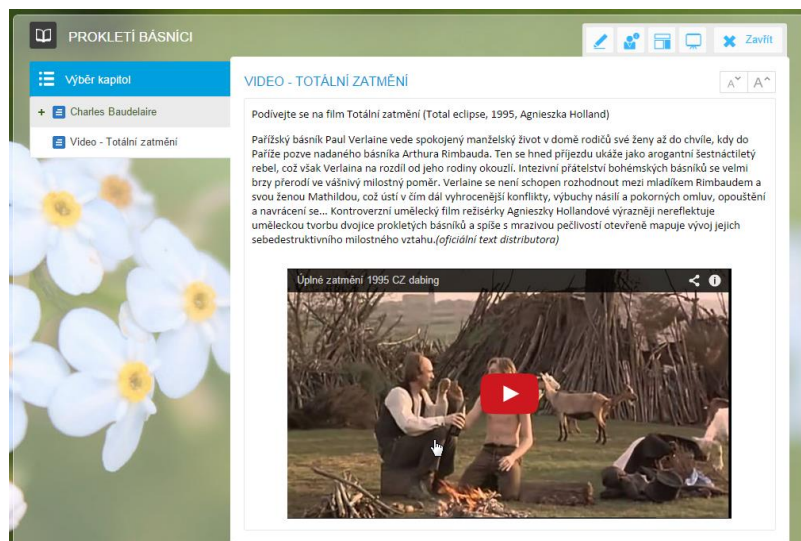

Odkazy na tři překlady básně

2.1.2 Video vložené do textu

Je-li umělecký text ztvárněn také ve filmové podobě, je pro žáky zajímavé srovnat obě díla. Máte-li tu možnost, můžete video, které je dostupné na Internetu např. na portálu YouTube (www.youtube.com), vložit přímo do textu.

Žáci při procházení učebního materiálu nemusí odskakovat na jinou stránku a video si přehrají přímo v textu. Obraz je možné zvětšit i na celou obrazovku.

Vložené on-line video

2.1.3 Příložený PDF dokument

V textu na následujícím obrázku je využita možnost vložení odkazu na soubor (zde PDF) přímo do textu. Příložený soubor se v některých případech zobrazí přímo v okně webového prohlížeče (např. Word, PowerPoint), nebo si jej žáci musí stáhnout, uložit na svůj disk a pak spustit v příslušné aplikaci. V případě PDF dokumentu záleží na prohlížeči, zda umožňuje přímé zobrazení PDF dokumentu.

Odkaz na PDF soubor s textem ke studiu a rozboru

2.1.4 Rozbor textů – různá cvičení a týmové práce

V hodině můžete pro rozbor přečtených uměleckých textů využít různé metody, např. z oblasti kritického myšlení. Učební text lze doplnit úkoly, které žáci řeší samostatně nebo týmově, na tabuli, na svých zařízeních nebo jim poskytnou pouze zadání a žáci řešení vypracují na papír (např. u metody pojmové mřížky). Následující obrázek zachycuje závěrečný úkol v hodině, při kterém mají žáci, na základě svých čerstvě nabytých dojmů z tvorby prokletých básníků, rozbrat pojem „Láska“ pomocí metody „pětístku“. K této metodě mají připravený jednoduchý graf, do kterého lze vpisovat přímo na tabuli nebo na žákovských zařízeních pomocí kreslících nástrojů EduBase.

Kreslení po obrazovce

Nevýhodou funkce kreslení je, že se neuchovává. Slouží pouze pro okamžité zaznamenání poznámek a zvýraznění.

2.2 Výuka s projektorem nebo interaktivní tabulí

Používáte-li ve výuce dataprojektor případně interaktivní tabuli nebo dotykovou obrazovku, pomohou vám při prezentaci učebních materiálů různé nástroje, které jsou integrovány ve webovém rozhraní programu EduBase.

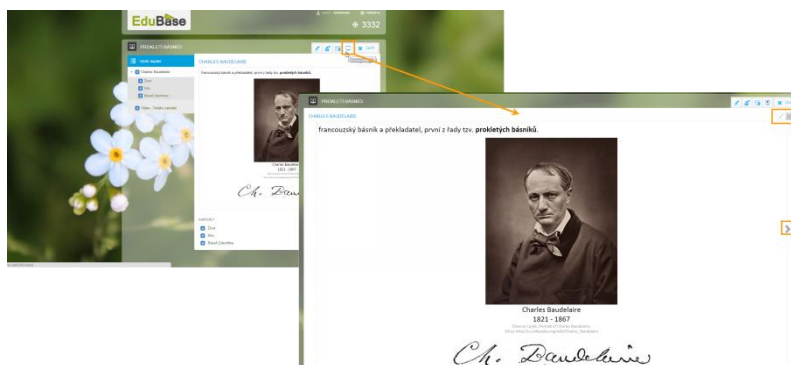
2.2.1 Aby žáci dobře viděli

Při prezentaci je vhodné si probíranou kapitolu zvětšit na celou obrazovku klepnutím na tlačítko

Prezentační režim. Posun na další kapitolu je zajištěn šipkami po stranách textu.

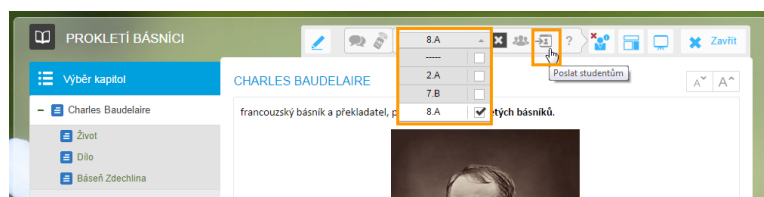
Při celoobrazovkovém zobrazení dojde ke zvětšení textu i všech vložených prvků (např. obrázků). Pokud se vám písmo i přesto zdá malé, tlačítka pro zvětšení/zmenšení písma můžete písmo ještě zvětšit, aby viděli dobře i žáci z posledních lavic.

Celoobrazovkový režim prezentace

2.2.2 Stejný obsah na všech žákovských zařízeních

Při výuce v počítačové nebo tabletové učebně můžete využít nástroj *synchronizace učiva*, který zajistí, že na všech zařízeních bude zobrazena stejná kapitola, kterou právě promítáte pomocí projektoru na tabuli. Přesun na další kapitolu máte ve svých rukách, žáci nemají možnost pohyb v učebním materiálu ovlivnit.

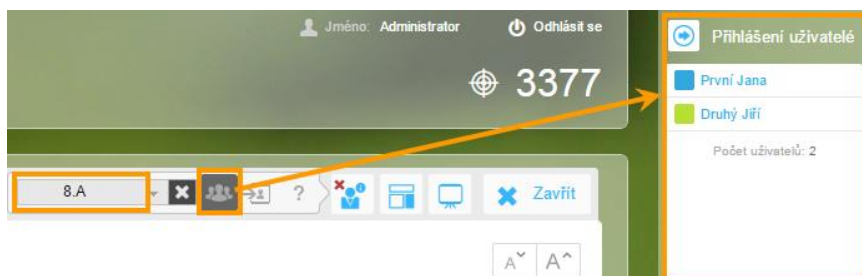

Zapnutí synchronizace učiva

Synchronizaci učiva provedete velice jednoduše. V menu zvolte **Učitelské nástroje** a vyberte třídu, ve které učíte. Pak už jen klepněte na tlačítko **Poslat studentům**. V tuto chvíli se na zařízeních všech žáků zobrazí totéž, co na vašem počítači.

2.2.3 Přehled o uživateli

Jakmile žáci využívají svá zařízení k procházení učebních materiálů, mohou být odlákáváni na jiné webové stránky a do jiných aplikací. V nabídce **Učitelské nástroje** si můžete klepnutím na tlačítko **Zobrazit přihlášené uživatele** otevřít okno, ve kterém uvidíte všechny přihlášené žáky z vybrané třídy. Pomocí barevných ikon se rychle zorientujete, kdo nedává pozor (označen modře).

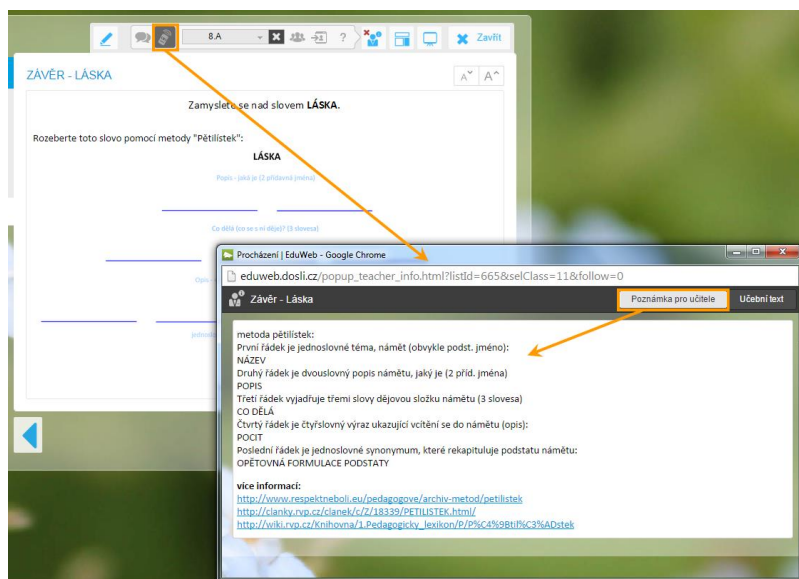

Přehled žáků a jejich aktivita

2.2.4 Tablet učitele jako podpůrný nástroj

Po otevření učebního materiálu si jako učitel můžete vyvolat tzv. **Učitelský panel** – klepnutím na tlačítko v menu **Učitelských nástrojů**. A pokud se navíc přihlásíte k počítači a zároveň na svém tabletu do webového prostředí EduBase stejným jménem a heslem, můžete si okno učitelského panelu přenést na tablet.

K čemu je to dobré? V učitelském panelu se zobrazují např. poznámky (pro učitele), které jste si k učebnímu textu uložili. V případě testu zde vidíte otázky i se správnou odpovědí. Obsah učitelského panelu se automaticky přizpůsobuje kapitole, na kterou jste se právě přesunuli. A také můžete tablet využít jako dálkové ovládání promítaného obrazu.

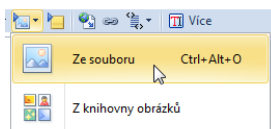
Okno učitelského panelu se zobrazenou poznámkou pro učitele

2.3 Jak se učební materiál připravuje

Pro přípravu učebního textu si otevřete autorskou aplikaci programu EduBase a přihlaste se.

2.3.1 Příprava textu

Nejprve si otevřete ***Knihovnu výukových objektů***. Na záložce ***učební text*** si připravíte své texty. Každá kapitola je uložena v samostatném tematickém celku. Při přípravě učebního textu můžete využít nástroje a funkce integrovaného textového editoru.

Vkládání obrázků

Obrázek do textu lze vložit z disku nebo z knihovny obrázků (obrázky do knihovny si musíte předem nahrát).

Vkládání on-line videa

Na portálu YouTube si nejprve najděte video, které chcete do textu vložit. Do schránky si uložte HTML kód (záložka **Sdílet – Vložit**).

Vložení videa – HTML kód

V editovaném textu klepnutím na **Vložit HTML kód** zobrazte průvodce, který vás provede celým procesem.

Do textu lze video vložit také jako odkaz na webovou stránku nebo přiložit soubor s videem (např. ve formátu AVI). Ale vzhledem k často velkému objemu dat je přenos takového souboru k žákům problematický.

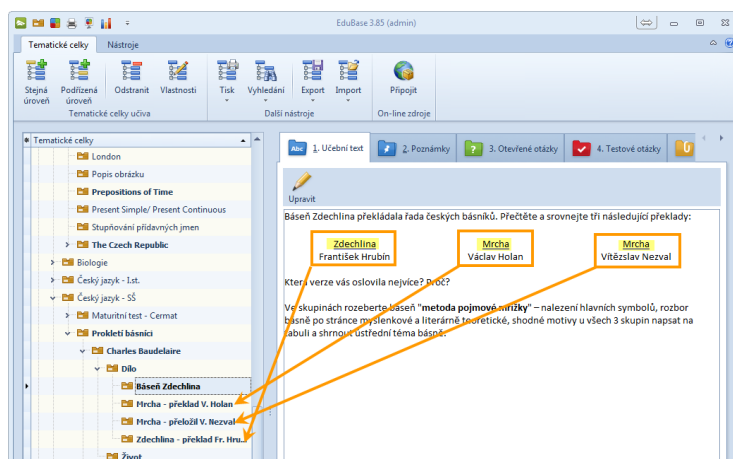
Vkládání odkazů na webové stránky

Při editaci textu klepněte na tlačítko **Upravit odkaz** a vložte adresu webové stránky ve formátu http://....

Vkládání odkazů na jiný učební text

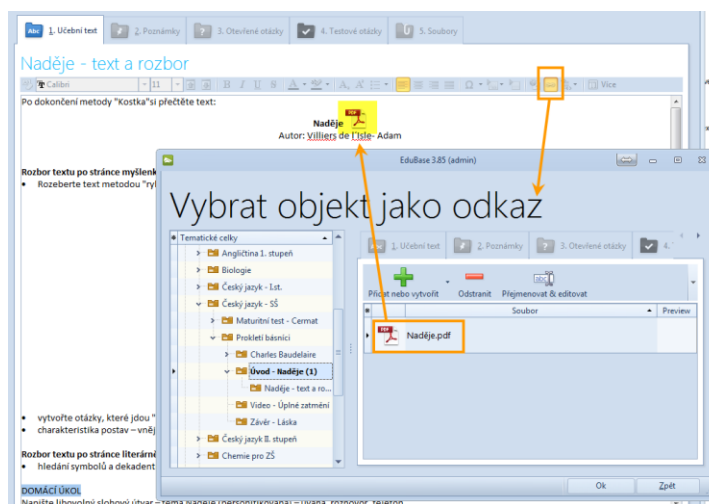
Klepnutím na tlačítko **Odkaz na výukový objekt** vložíte do textu odkaz na jiný učební text (kapitolu) nebo soubor.

Tímto způsobem byl připraven učební text se třemi překlady básně. Každý překlad byl uložen jako učební text v samostatném tematickém celku (viz kapitola 2.1.1). V učebním textu pak byly vloženy odkazy na jednotlivé překlady.

Vložení odkazů na jiné tematické celky

V případě vkládání souboru do textu si nejprve uložte požadovaný soubor na záložce **Soubory**. Poté přejděte na záložku učební text a umístěte kurzor tam, kde bude soubor vložen. Klepnutím na tlačítko **Odkaz na výukový objekt** zobrazíte okno s přehledem vašich souborů. Vyberte správný soubor a vložte jej do textu klepnutím na tlačítko OK.

Vložení PDF souboru do textu

3 Procvičování a ověřování znalostí

Ověřování nabytých znalostí je možné provést různými formami, zde se zaměříme na ústní a písemné zkoušení.

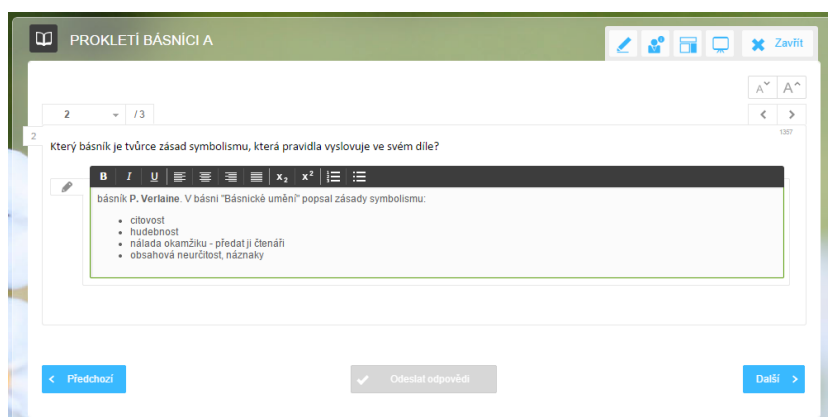
3.1 Sada otázek

Ke každému učivu si můžete připravit sadu úloh – tzv. *otevřených otázek*. Odpověď zde není nadefinována jako u testu, ale žák ji musí zformulovat sám. Při přípravě otevřených otázek můžete uvést nejen vlastní zadání, ale také Návod, Řešení a Výsledek. Tyto části jsou volitelné a při využití otevřené otázky ve vašem učebním materiálu se teprve rozhodnete, zda je žákům zobrazíte. Jednu otázku tak můžete použít i s řešením pro domácí přípravu žáků a bez zobrazeného řešení v písemce.

Připravené úlohy se vám budou hodit při různých příležitostech.

3.1.1 Domácí úlohy

Pokud zadáte žákům učební materiál doplněný otevřenými otázkami (označení ikonou) za domácí úkol, musí žáci svou odpověď uvést do prázdného pole pod zadáním otázky.

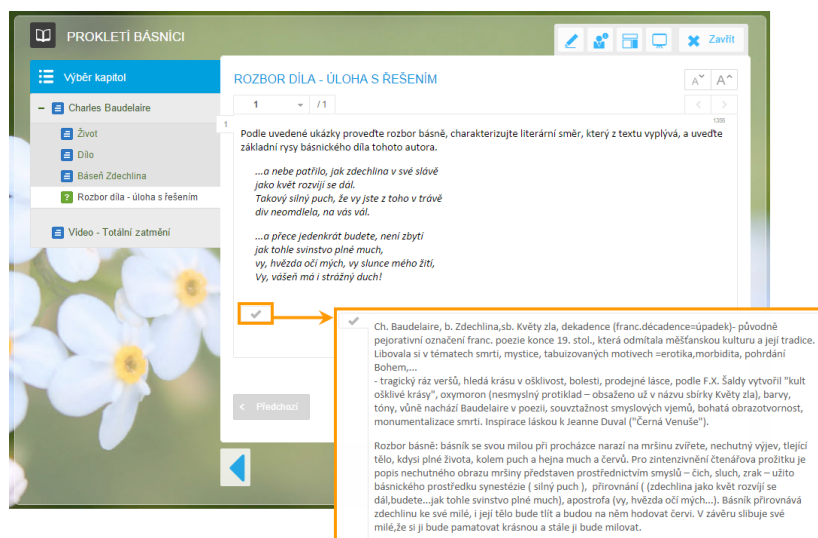
Otevřená otázka – žákova odpověď je uvedena v příslušném poli

Odpovědi žáků se ukládají v databázi, do které máte přístup a kde je můžete opravit a ohodnotit.

3.1.2 Ústní zkoušení

Stejně otázky můžete využít také při ústním zkoušení žáků u tabule. Výhodou je, že otázku vybere program náhodně z vámi stanovené sady otázek. Otázku si zobrazíte pomocí dataprojektoru nebo na svém počítači/tabletu.

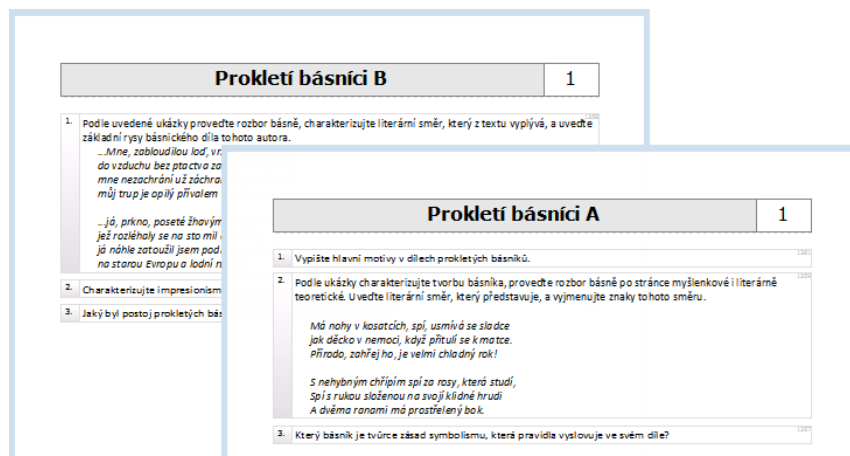
Pokud máte u otázky uloženou také odpověď, může si ji žák pro kontrolu zobrazit klepnutím na tlačítko .

Otevřená otázka s možností zobrazit si správnou odpověď

3.1.3 Písemné zkoušení

Pro písemné zkoušení využijete připravenou sadu otázek. Zkoušení může probíhat v elektronické podobě (na PC, tabletech žáků) nebo v tištěné podobě.

Ukázka vytištěných zadání písemek – skupina A a B

3.2 Jak se otevřené otázky připravují?

Pro přípravu otevřených otázek a materiálů z nich si otevřete autorskou aplikaci programu EduBase a přihlaste se.

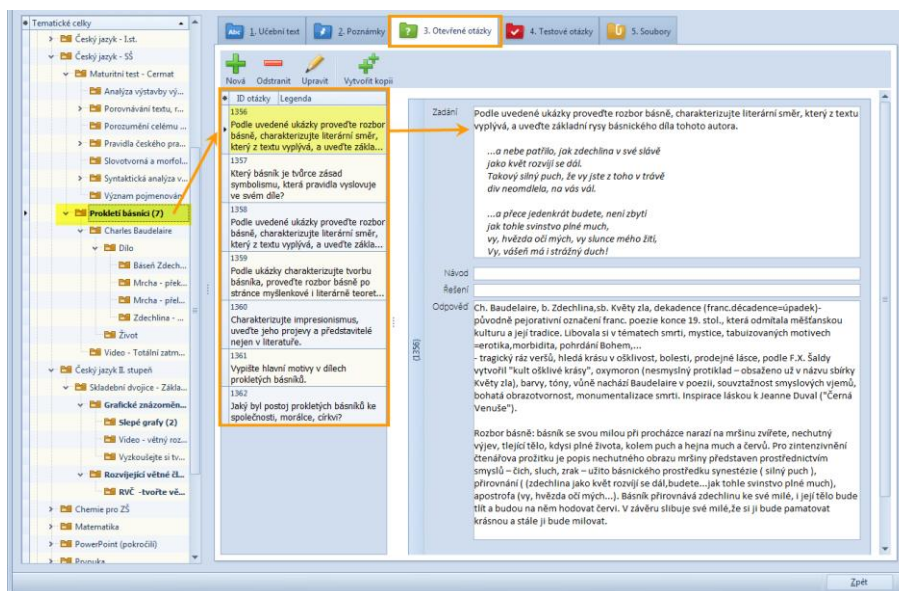
3.2.1 Příprava otevřených otázek

Nejprve si připravte sadu otevřených otázek. To se odehrává v **Knihovně výukových objektů**

na záložce **otevřené otázky**. U vybraného tematického celku si vytvoříte sadu otázek k tématu.

U otázek musíte vyplnit **zadání**, ostatní části nejsou nutné. Pokud vyplníte **odpověď**, můžete žákům připravit materiál, ve kterém si mohou sami svou odpověď zkontrolovat (např. při domácím procvičování).

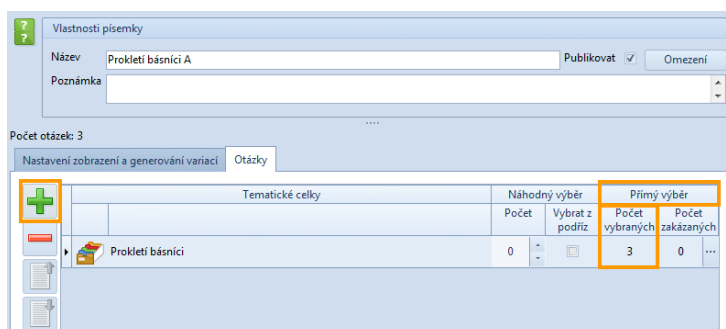
Text zadání i odpovědi můžete upravovat pomocí nástrojů editoru textu podobně, jako výše uvedený učební text.

Příprava otevřených otázek

3.2.2 Sestavení učebního materiálu

Nyní si z připravených otevřených otázek sestavíte materiál. V **Sestavení učebních materiálů** klepněte na tlačítko **Nový učební materiál** a vyberte **Písemka**. Zadejte název učebního materiálu a přepněte se na záložku **Otázky**. Zde provedete výběr otevřených otázek. Nejprve tlačítkem **+** vyberte tematický celek, ve kterém máte uložené otevřené otázky, které chcete mít v učebním materiálu. Tímto způsobem můžete přidat i více tematických celků. Výběr otázek pak proveďte náhodným výběrem (pouze zadáte počet otázek) nebo přímým výběrem (vyberete konkrétní otázky).

Sestavování písemky z otevřených otázek

4 Testy v češtině?

Všechny žáky maturitních oborů čeká na konci studia maturitní zkouška z českého jazyka, jejíž součástí je také didaktický test. Je tedy vhodné s touto formou ověřování znalostí žáky v průběhu studia seznamovat a občas test do výuky zařadit, protože platí pravidlo „Kdo je připraven, není překvapen“.

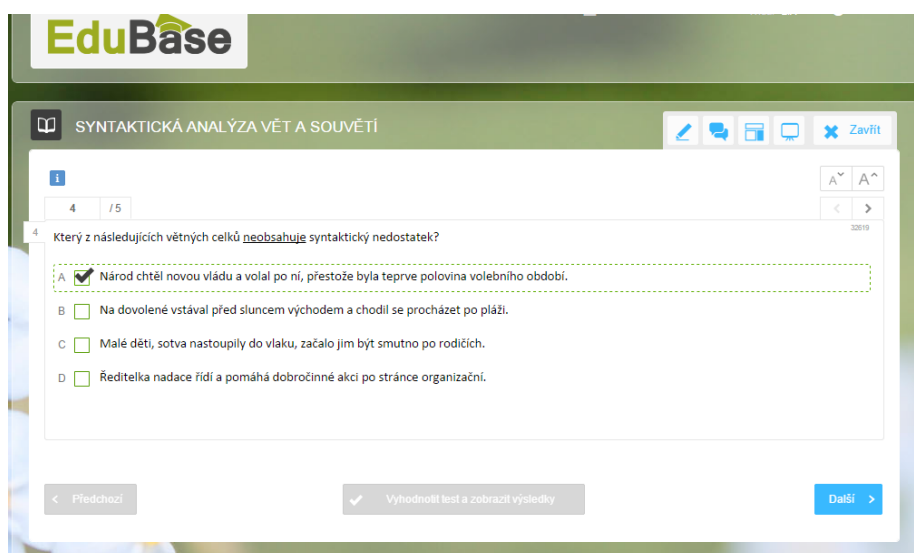
Na internetu jsou ke stažení zadání maturitních didaktických testů (nejen) z českého jazyka, které jsou v následujících ukázkách využity (čerpali jsme z www.novamaturita.cz). Výhodou EduBase je, že si testové otázky můžete rozdělit do skupin (tzv. tematických celků) a v hodině, kde se věnujete např. opakování pravopisu, sáhnete do knihovny a vyberete si otázky vztahující se pouze k tomuto tématu. Navíc si do stejného tematického celku můžete postupně přidávat další otázky – např.:

- z postupně přibývajících oficiálních maturitních didaktických testů
- z jiných zdrojů (sad testových úloh)
- vlastní tvorba – vymyslíte si otázku na téma, které dělá žákům nejvíce problémů.

Připravené testy můžete využít k elektronickému i písemnému zkoušení. V elektronické podobě je vhodné nechat žákům k dispozici pro procvičování doma při jejich samostatné přípravě k maturitní zkoušce. Jako učitel máte možnost si výsledky žáků kdykoliv prohlédnout a získat tak zpětnou vazbu, na co se ještě ve výuce zaměřit a zopakovat.

4.1 Jak test uvidí žáci?

Po přihlášení do webového rozhraní EduBase si žáci vyberou příslušný výukový materiál, test je označen ikonou a názvem.

Zobrazení testové úlohy na počítači

Žák klepnutím na tlačítko *Spustit* test zahájí – program vytvoří pro každého žáka novou originální variaci testu, ve které jsou zamíchané otázky i odpovědi u každé z nich. Pokud jste při přípravě testu zvolili náhodný výběr otázek, budou otázky vybrány v nastaveném počtu z vybrané databáze testových otázek konkrétního tematického celku.

Test může obsahovat různé typy testových úloh. Např:

- Klasická otázka s odpovědí A, B, C, D – žák vybere jednu nebo více odpovědí označením pole. Na obrázku vidíte testovou úlohu s výchozím textem.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE

Mnoho mláďat králíka divokého se v prvním roce života stane obětí predátorů, a tudíž se dospělosti dožije jen zlomek z nich. (CERMAT)

Které z následujících souvětí zachovává význam výchozího textu?

A ☐ Mnoho mláďat králíka divokého se jednak v prvním roce života stane obětí predátorů, jednak se dospělosti dožije jen zlomek z nich.

B ☐ Mnoho mláďat králíka divokého se v prvním roce života stane obětí predátorů, dokonce se dospělosti dožije jen zlomek z nich.

C ☒ Mnoho mláďat králíka divokého se v prvním roce života stane obětí predátorů, proto se dospělosti dožije jen zlomek z nich.

D ☐ Mnoho mláďat králíka divokého se v prvním roce života stane obětí predátorů poté, co se dospělosti dožije jen zlomek z nich.

- Uspořádací otázka – žák uspořádá pořadí vět do správného pořadí.

Uspořádejte jednotlivé části textu tak, aby byla dodržena textová návaznost: (P. Tomeš, Facký z Marsu, upraveno)

2 Jednu z nezáladnějších otázek jsem jednou dostal při rodinném obědě. „Pavle, chtěl byste být mořský koník?“ Zaskočila mě nejen otázka, ale i brambora. „Eh, popravdě, ještě jsem o tom nijak zvlášť nepřemýšlel,“ zakoktal jsem.

1 Co na mě zase útočíš. bavím se snad s tebou?“ utnul ji tchán a podíval se na mě.

3 „Prosím tě, nech ho chvíli, ať se aspoň v klidu nají,“ mířila se do toho moje tchyně, jejíž sympatický projev popírá všechny strašlivé legendy o tchyních.

4 „Rád na otázku odpovím,“ snažil jsem se získat čas. Tchán se vítězoslavně podíval na svou manželku i dceru. „Když tak o tom přemýšlím, vlastně by mi ani nevadilo být mořským koníkem,“ odpověděl jsem. Hned jsem viděl, že jsem tchána potěšil. Usmál se.

5 „Ne, Pavle, to byste určitě nechtěl! Představte si, co toho mořského koníka čeká, když k němu připlave jeho stará. Naklade do něj vajíčka! Koník to pak musí nosit a po pár týdnech rodí další koníky. Takovej blbec snad nejste!“ ukončil debatu tchán.

- Přiřazovací otázka – žák vytváří správné dvojice pojmů. Tuto otázku lze využít pro procvičování např. řazení autorů do časového období nebo uměleckých směrů, přiřazování děl k autorům, apod.

Zařadte synonyma slov do typů slohově zabarvených slov:

1 mladík - syn: šohaj A nářeční

2 stékat - syn: řínout se D knižní

3 sedět - syn: hačat C dětské

4 přemístit - syn: přendat B hovorové

- Doplnňovací otázku žák odpovídá dopsáním vlastní odpovědi. Je ale nutné otázku specifikovat tak, aby odpověď byla jednoznačná a jednoslovná (max. dvouslovná), protože program ji vyhodnocuje dle vámi předem zapsané vzorové odpovědi. Ta se musí s žákovou odpovědí zcela shodovat, aby byla uznána. Přihlíží se i k velkým a malým písmenům, mezerám mezi slovy, pořadí slov, apod.

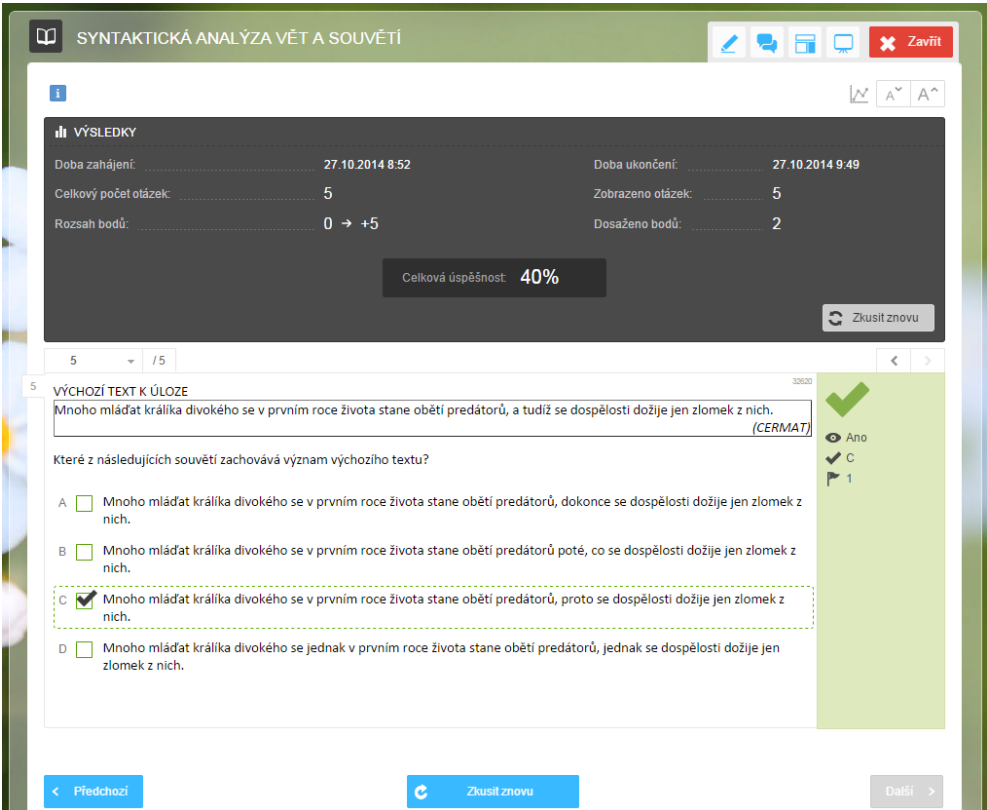
Kdo je autorem básnické sbírky *Života bido, přec tě mám rád* ? 30544

 Frňa Šrámek

4.1.1 Vyhodnocení testu a výsledky

Obrovskou výhodou elektronického zkoušení je jeho snadné použití – ať už v počítačové učebně, ve třídě s tablety nebo jinými mobilními zařízeními nebo u žáků doma. Díky automatickému vyhodnocování odpovědí programem ušetříte množství práce.

Žák postupně projde všechny otázky a odpoví na ně. Na konci testu klepne na *tlačítko Vyhodnotit test a zobrazit výsledky*. Program ihned vyhodnotí odpovědi a zobrazí žákovi tabulku s vyhodnocením testu. Hodnocení je pouze procentuální, oznámkovat test už musíte sami.

Hodnocení testu

Pod vyhodnocením testu jsou zobrazeny všechny otázky znovu, aby si je žák mohl prostudovat a zjistit, kde dělá chyby. To je důležitá zpětná vazba nejen pro vás, ale právě i pro žáky, zejména pokud jim testy dáte volně k domácímu procvičování a samostudiu.

Test si mohou žáci vyzkoušet opakovaně (lze to v parametrech zakázat), každá další variace testu má zamíchané pořadí otázek i odpovědí.

Výsledky testů se uchovávají v databázi a žák i učitel se k nim může kdykoliv znovu vrátit – ve webovém rozhraní i v autorské aplikaci (jen učitel).

Typ	Stav	Jméno a příjmení	Třída	Datum	Název	Hodnocení	Detail
✓	✓	Petr Novák	2.A	27.10.2014	ukázkový	100%	>
✓	✓	Helena Dolanská	2.A	27.10.2014	Analýza výstavby a výpovědi textu	60%	>
✓	✓	Karel Žáček	2.A	27.10.2014	Syntaktická analýza vět a souvětí	20%	>
✓	✓	Student Ukázkový	2.A	27.10.2014	Analýza textu v tabulce	20%	>
✓	✓	Jarmila Zimová	2.A	27.10.2014	Analýza textu v tabulce	0%	>
✓	✓	Student Ukázkový	2.A	27.10.2014	Analýza textu v tabulce	80%	>

Přehled výsledků testů

4.1.2 Test s dataprojektorem

Máte-li k dispozici pouze dataprojektor, můžete zadání testu promítnout žákům na zeď a žáci zapíší své odpovědi na papírek, který spolu poté vyhodnotíte a proberete.

Při zadání písemky tímto způsobem můžete nastavit v parametrech testu zobrazení dvou otázek na stránku – skupina A pak vypracovává „horní otázku“ (lichá čísla otázek) a skupina B „dolní otázku“ (sudá čísla otázek).

4.2 Tištěné testy

Pokud nemáte techniku k dispozici, oceníte možnost test vytisknout. Nastavte si počet variant testu (např. 2 pro skupiny A a B, nebo variantu pro každého žáka).

Vyhodnocování testů v tištěné podobě je podstatně náročnější, ale díky systému odpovědních kartiček a vyhodnocovací tabulky to jde poměrně rychle. Pokud si vytištěná zadání uložíte do eurosložek a žáci budou vpisovat své odpovědi pouze do kartiček, ušetříte za tisk, protože vytištěné zadání testu vydrží několik let.

Analýza textu v tabulce - pracovní list
Otázky k výchozímu textu

Variace č.:

Jméno a příjmení:

Třída:

Datum:

1	
2	
3	
4	
5	

vytisknuto 20.10.2014

Ukázka vytištěné odpovědní kartičky k testu

Analýza textu v tabulce - prac. list

1

Výchozí text

Výchozí tabulka k otázkám:

Státní občanství	Mateřské školy		Základní školy		Střední školy		Konzervatoře		VOŠ		Vysoké školy ¹	
	celkem	z toho dívky	celkem	z toho dívky	celkem	z toho dívky	celkem	z toho dívky	celkem	z toho dívky	celkem	z toho dívky
Celkem	291 194	120 808	844 803	406 776	869 287	283 398	3 606	2 181	28 774	20 525	344 180	185 948
Česká republika	288 116	118 318	831 908	400 691	862 853	280 352	3 494	2 138	28 453	20 385	316 418	171 882
Cizinci celkem	3 878	1 489	12 893	6 179	6 214	3 147	110	83	321	224	27 762	14 110
státní EU 27	772	364	3 308	1 601	1 588	790	84	26	212	140	20 582	10 009
z toho Slovensko	471	231	2 455	1 179	1 035	523	42	19	136	139	18 350	9 973
ostatní státní evropské státy	302	153	853	422	553	267	42	6	76	65	2 232	1 027
ostatní státní světa, neuvrženo	1 304	612	4 854	2 285	2 297	1 145	9	4	23	16	3 630	1 338

1) Studenci vysokých škol ve fyzických osobách

(databáze ÚV)

Otázky k výchozímu textu

1. Rozhodněte zda následující tvrzení odpovídá výchozí tabulce (A), či nikoli (N):

Na konzervatořích v České republice studoval ve školním roce 2007/08 přibližně stejný počet chlapců i dívek.

A Ano

B Ne
2. Rozhodněte zda následující tvrzení odpovídá výchozí tabulce (A), či nikoli (N):

Základní školy ve školním roce 2007/08 navštěvovalo zhruba stejné množství žáků jako školy střední.

A Ano

B Ne
3. Rozhodněte zda následující tvrzení odpovídá výchozí tabulce (A), či nikoli (N):

Mezi cizinci, kteří ve školním roce 2007/08 studovali na vysokých školách, byla polovina studentů ze Slovenska.

A Ano

B Ne
4. Kterou z následujících možností vyjadřuje symbol ²¹ ve výchozí tabulce?

A výjimku

B poznámku

C citaci

D číslo tabulky

27.10.2014 10:03:49
Powered by ZŠÚčene
1

Ukázka vytištěného testu

Zobrazený test obsahuje výchozí text – tedy tabulku, se kterou v otázkách dále žáci pracují.

Z tohoto důvodu je test připraven jiným způsobem – jako učební materiál typu **Učebnice** (více v kapitole 4.4.1).

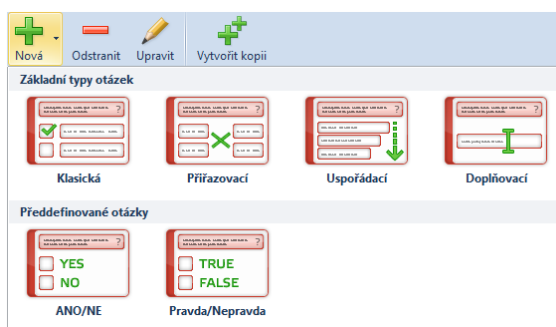
4.3 Jak se test připravuje

Pro přípravu test si otevřete autorskou aplikaci programu EduBase a přihlaste se.

4.3.1 Příprava testových otázek

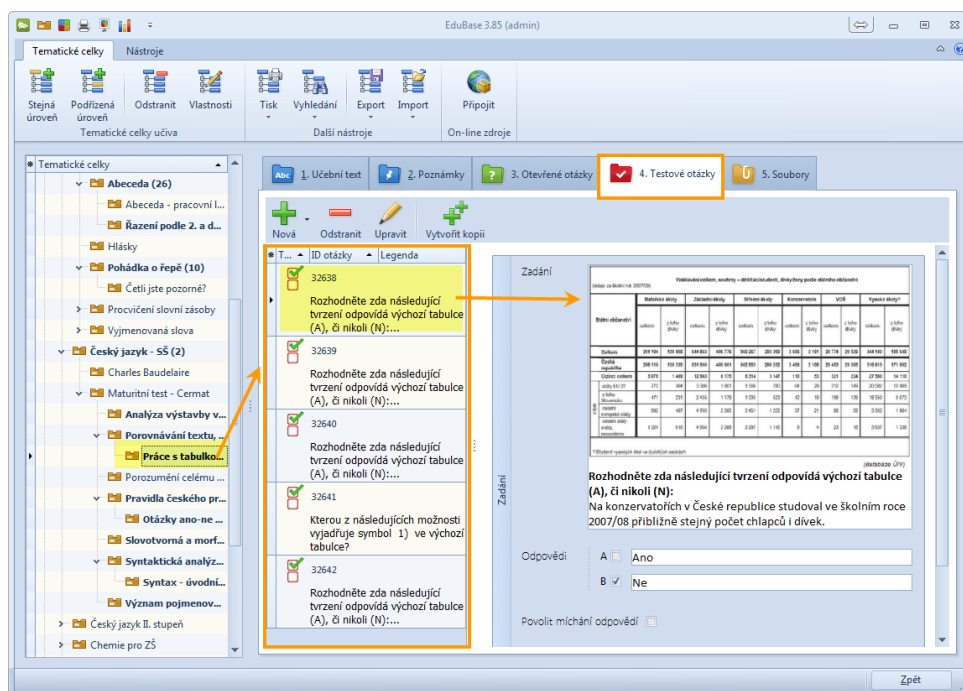
Nejprve je nutné si připravit testové otázky. To se odehrává v ***Knihovně výukových objektů*** na záložce **testové otázky**. U každého tematického celku si můžete připravit libovolně velkou sadu testových otázek.

Klepněte na tlačítko *Nová* a zvolte jeden z nabízených typů testových úloh. Vyplňte zadání a jednotlivé odpovědi.

Při přípravě otázek využijte možnost vytvoření kopie otázky, která vám přípravu databází velmi usnadní.

V zadání i odpovědích otázek můžete využít formátování textu, vkládání obrázků, videa, přikládání souborů, apod.

Příprava testových otázek

Vytvořená otázka vždy musí být v takovém tvaru, aby měl program vzor, podle kterého bude porovnávat a hodnotit odpovědi žáků – tedy:

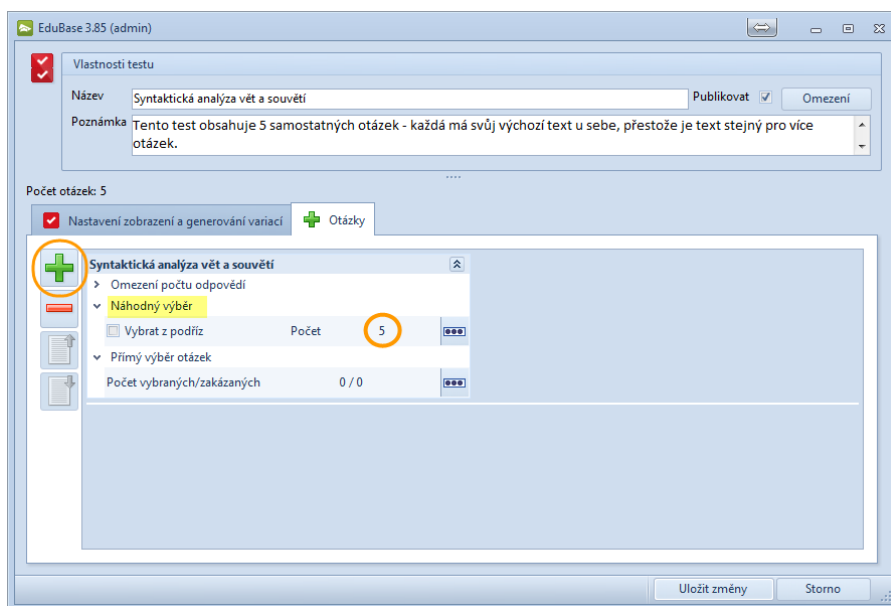
- klasická otázka s vyznačenou správnou odpovědí
- přiřazovací otázka s uvedenými správnými dvojicemi
- uspořádací otázka má prvky ve správném pořadí
- doplňovací otázka s uvedenými všemi variantami zápisu správné odpovědi (např. „Fráňa Šrámek“ i „Šrámek Fráňa“)

4.3.2 Sestavení testu

Nyní si z připravených testových otázek sestavíte test. To se odehrává v **Sestavení učebních materiálů**. Vyberte si složku, ve které bude váš test uložen (nebo si založte novou) a po klepnutí na tlačítko *Nový učební materiál* vyberte *Test*.

Zadejte název testu a přepněte se na záložku Otázky. Zde provedete výběr testových úloh.

Nejprve tlačítkem vyberte tematický celek, ve kterém máte uložené testové otázky, které chcete mít v testu. Tímto způsobem můžete přidat i více tematických celků a připravit si průřezový test z více oblastí.

Sestavení testu

Pokud máte vytvořenu větší sadu testových úloh, můžete si z nich do testu vybírat. Při náhodném výběru určíte počet úloh a program je vybere sám a každý žák pak může mít v testu jiné otázky. Při přímém výběru určíte konkrétní otázky, které se v testu každému žákovi objeví.

Na záložce *Nastavení zobrazení a generování variací* si nastavíte parametry testu – např. časový limit, listování mezi otázkami a podobně. Lze zde nastavit i počet zobrazených otázek na stránku, což využijete při práci s testem, jak bylo uvedeno v kapitole 4.1.2.

4.4 Testy s výchozím textem

Speciálně v testech z českého jazyka se často vyskytuje výchozí text, se kterým se pak dále v otázce pracuje. Je-li výchozí text určen pouze k jedné otázce, není to problém. Výchozí text uveďte v zadání otázky spolu s vlastní otázkou.

1 / 5

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE

Knižní tvorbu Josefa Čapka, významného českého spisovatele, i unikátní obrazy, které podle jeho přání chtěla rodina zničit, představí návštěvníkům výstava s názvem Vidět knihu v olomouckém Muzeu moderního umění. Kromě vystavených obálek knih si tak návštěvníci mohou prohlédnout i obrazy, z nichž řada je vystavena vůbec poprvé. [...] Po skončení 27. září poputuje výstava do Chebu, kde si ji návštěvníci budou moci prohlédnout po dobu tří týdnů.

(www.olomoucky.denik.cz)

Kterým větním členem je ve výchozím textu slovo knih? (Slovo je ve výchozím textu zvýrazněno.)

A ☐ předmět
B ☐ příslovečné určení místa
C ☐ podmět
D ☐ přívlastek neshodný

Výchozí text je součástí otázky

Potíže mohou nastat, pokud je výchozí text určen pro více otázek najednou. Zde je důležité si promyslet, jakým způsobem budete chtít testové otázky (a z nich připravené) testy dále využívat.

4.4.1 Výchozí text v tištěných testech

V tištěném testu je výchozí text umístěn pouze jednou. Proto si při přípravě v *Knihovně* vytvořte nový tematický celek a výchozí text uložte jako *Učební text*. V tomtéž tematickém celku si na záložce *Testové otázky* připravte úlohy k výchozímu textu.

Při sestavení testu nyní musíte použít učební materiál typu *Učebnice*, který umožňuje kombinovat kapitoly různých typů.

Zadejte název testu a přidejte novou kapitolu – *Text, poznámky a soubory*. Z nabídky vyberte svůj tematický celek, ve kterém máte uložen výchozí text.

EduBase 3.85 (admin)

Učební materiál

Nová kapitola + Odstranit kapitolu Přesunout nahoru Přesunout dolů Zobrazit vlastnosti Zobrazit

Vlastnosti učebního materiálu

Název: Syntaktická analýza vět a souvětí - test Publikovat Omezení

Poznámka: Tento test obsahuje úvodní text, ke kterému se vztahuje několik otázek.

Vlastnosti kapitoly

Název: Syntax - úvodní text Poznámka

Učební text

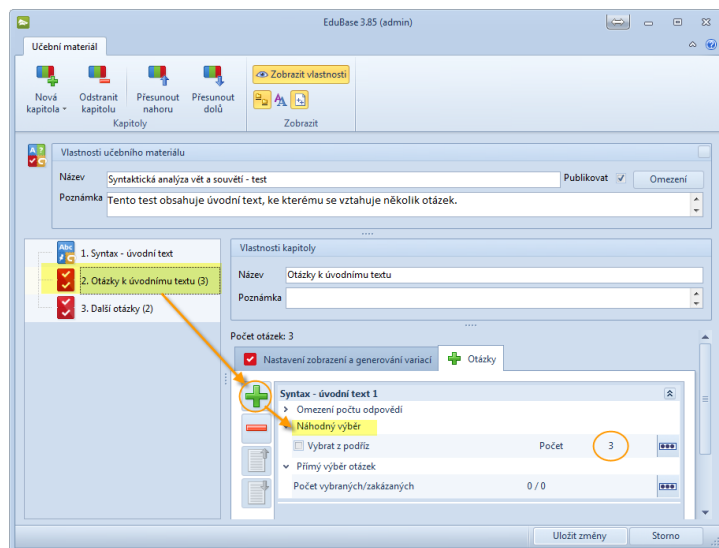
Knižní tvorbu Josefa Čapka, významného českého spisovatele, i unikátní obrazy, které podle jeho přání chtěla rodina zničit, představí návštěvníkům výstava s názvem Vidět knihu v olomouckém Muzeu moderního umění. Kromě vystavených obálek knih si tak návštěvníci mohou prohlédnout i obrazy, z nichž řada je vystavena vůbec poprvé. [...] Po skončení 27. září poputuje výstava do Chebu, kde si ji návštěvníci budou moci prohlédnout po dobu tří týdnů.

(www.olomoucky.denik.cz)

Uložit změny Storno

Sestavení testu s výchozím textem – učební materiál typu Učebnice

Přidejte další kapitolu a vyberte typ **Test**. Postupujte stejně, jako při sestavení testu v kapitole 4.3.2. Testové otázky vyberte pouze z toho tematického celku, ve kterém máte uložen výchozí text. Chcete-li do textu přidat další otázky, které se už k výchozímu textu nevztahují, přidejte další kapitolu typu **Test** a postupujte obdobně.

Přidání otázek k výchozímu textu

Výsledný test je možné použít pro tisk a písemné zkoušení, v elektronické podobě nelze využít!

4.4.2 Výchozí text v elektronickém zkoušení

Chcete-li použít výchozí text s více testovými otázkami v elektronickém zkoušení, je nutné text uvést u každé otázky v jejím zadání. Využít v tomto případě můžete s úspěchem kopírování otázek.

Výhodou tohoto řešení je, že otázku pak můžete využít v různých průřezových testech a nemusíte se zabývat tím, kde a kdy je nutné zobrazit výchozí text. Každá otázka si ho zkrátka nese s sebou.

5 Použité zdroje

- [1] Využití EduBase ve výuce (příručka uživatele) [online]. Dosli. [cit. 2014-11-05]. Dostupné z: <http://edoc.dosli.cz/go/428>
- [2] Funkce dostupné z úvodní obrazovky (příručka uživatele) [online]. Dosli. [cit. 2014-11-05]. Dostupné z: <http://edoc.dosli.cz/go/427>
- [3] <http://www.edubase.cz>
- [4] <http://www.youtube.com>
- [5] <http://www.eduribbon.cz>
- [6] <http://www.novamaturita.cz>

6 Obsah

1	Úvod	3
2	Prezentace nového učiva.....	4
2.1	Čím můžete učební text obohatit	4
2.2	Výuka s projektorem nebo interaktivní tabulí.....	7
2.3	Jak se učební materiál připravuje	9
3	Procvičování a ověřování znalostí	11
3.1	Sada otázek.....	11
3.2	Jak se otevřené otázky připravují?	12
4	Testy v češtině?	14
4.1	Jak test uvidí žáci?	14
4.2	Tištěné testy	17
4.3	Jak se test připravuje	19
4.4	Testy s výchozím textem	21
5	Použité zdroje	23
6	Obsah.....	24